

De WION, en wat nu?

Jan de Kruif,
redacteur

van opdrachtgever moet, vóór de aanbesteding, de gravers goede informatie verschaffen. Alleen dan kan de graver zijn risico's goed inschatten en kan hij een goede prijs berekenen. De gemeente heeft hier ook baat bij; immers we voorkomen zo graafschade en daarmee voorkomen we overlast voor de burger. Ook de huisaansluitingen kregen de aandacht. Brinkman vindt het jammer dat deze voorlopig buiten beeld zijn. De gravers komen huisaansluitingen vrijwel altijd tegen. Er is bovendien veel graafschade aan deze aansluitingen. Ook de risico's mogen niet worden uitgevlakt. Deze graafschades komen soms niet direct aan het licht; zo zijn er voorbeelden van ontploffingen met gas. Bouwend Nederland heeft zijn twijfels over de door de gemeenten geraamde kosten voor het digitaliseren van de rioolaansluitingen. Het bedrag van 1 miljard euro lijkt hen erg hoog. Brinkman stelt voor om te starten met het vastleggen van aansluitingen bij nieuwbouw. Tot slot de weesleidingen en de afwijkende ligging; in de praktijk komt afwijkende ligging veel voor. De graver moet dit melden aan het Kadaster, maar heeft hier last van. Hij moet namelijk extra meten en soms de sleuf langer open laten liggen. De grondroerder speelt hier een belangrijke rol, maar heeft er uiteindelijk ook weer belang bij dat de kabels en leidingen goed in kaart zijn gebracht.

Het GPKL organiseerde een interessante bijeenkomst over het voor de gemeenten zo actuele thema 'invoering van de wet WION'. Deze wet treedt 1 juli 2008 in werking en dat houdt in dat de netbeheerders, en dat zijn onder meer alle gemeenten, binnen drie maanden hun belangen bij het Kadaster moeten melden. Medio 2009 start de digitale informatie-uitwisseling en moeten de gemeenten hun kabel- en leidinginformatie digitaal beschikbaar hebben. Er komt dus nogal wat op de gemeenten af. Elco Brinkman van Bouwend Nederland startte de dag met 'kabels en leidingen in breder perspectief'. Hij begon met de regie van de ondergrond. De ondergrondse infrastructuur is het weeskind van de ruimtelijke ordening. Er is méér onder de grond en er is méér van te maken! Vooral in stedelijk gebied is een grote vraag naar de schaarse ruimte. Nu er politieke aandacht is voor dit onderwerp moeten we dit moment gebruiken om een publiek debat over het ondergrondse ruimtegebruik op gang te brengen en te houden. Hierbij moeten zowel de gemeenten als Bouwend Nederland laten zien dat we met de aanwezige informatie veel kunnen en niet zitten te wachten op nieuwe regels die de lastendruk verder verhogen. Vervolgens ging Brinkman meer concreet in op de wet WION. Het vectoriseren van de ligginggegevens, hij bedoelde het digitaal maken, moet zo snel mogelijk gebeuren om te voorkomen dat er lange tijd twee systemen naast elkaar bestaan (de analoge kaart en de digitale). De gemeente in haar rol

De inleider
Elco Brinkman.

Bron: Guy Ackermans / GPKL

Gemeenten en grondroerders hebben veel gemeenschappelijke belangen. De informatie over kabels en leidingen moeten ze daarom over en weer beschikbaar stellen. Brinkman sluit af met de toezegging dat de grondroerders graag meewerken en met een positieve grondhouding dit proces ingaan. Chris Schaapman, voorzitter van GPKL, zette 'GPKL op de kaart'. Hij ging in op de relatie tussen het gemeentelijk platform en het tot stand komen van de wet. GPKL heeft uiteraard nog de nodige wensen op dit gebied, zoals de behoefte aan de z-coördinaat, de registratie van alle ondergrondse objecten en het uitwerken van de weesleidingen. Dit laatste onderwerp wordt over vijf jaar geëvalueerd en hij riep de gemeenten op om de kosten voor dit beheer nauwkeurig te registreren. Het GPKL heeft de afgelopen maanden bereikt dat de huisaansluitingen zijn geschrapt, winst 1 miljard euro voor de gemeenten! Tenslotte hoopt hij dat de gemeenten inzien dat kabels en leidingen een gemeentebreed thema zijn; de ondergrond is (of wordt) even belangrijk als de bovengrond!

Managementsessie

Vervolgens kwamen in twee parallelsessies de management- en de technische aspecten aan de orde.

In de managementsessie behandelde Wil Kovács van de gemeente Rotterdam de gevolgen van WION voor de gemeente. Aan de orde kwamen:

- **Assetmanagement:** welke netten beheert de gemeente en welk gebied betreft dit, welke persoon is beheerder, is er één gemeentelijk beheerder of gebeurt dit per net of per belang? In dit laatste geval komen de meldingen ook per net.
- **Eigendomsregistratie:** de eigendom van netten kan bij het Kadaster worden geregistreerd, dit is van belang bij een eventuele verkoop van een net.
- **Beheersysteem gemeentelijke netten:** deze netten moeten digitaal worden vastgelegd, nagegaan moet worden hoe om te gaan met administratieve data, zelf doen of uitbesteden!
- **Communicatie met het Kadaster als neteigenaar:** hoe geschiedt de afhandeling van KLIC-meldingen, is dit 7 dagen per week 24 uur per dag gewaarborgd, zelf doen of uitbesteden?

- **Communicatie met het Kadaster als melder/graver:** als de gemeente opdracht geeft of gaat geven voor graafwerkzaamheden moet dit gemeld worden, hoe wordt dit ingevuld?
- **Weesleidingen:** de gemeente moet een beheersysteem voor weesleidingen opzetten en bijhouden; welke kosten gemoeid zijn met dit beheer.
- **Regierol gemeente:** relatie met Wro (bestemmingsplannen), financiële en juridische effecten.

Kortom, er zijn vele zaken waar een gemeente mee te maken krijgt. Kovács adviseerde de gemeenten om een draaiboek te maken voor de invoering van WION.

Arco van Emous en Phil Hopkins van het agentschap Telecom gingen in op het toezicht van de WION. Zij schetsten de werkwijze van het agentschap; belonen van goed gedrag en bestraffen van overtredingen. Als dwangmiddel kan het agentschap boetes tot € 450.000 opleggen. Daarnaast kan ze bestuursdwang toepassen. Gemeenten en agentschap hebben een gemeenschappelijk doel, namelijk graafschade en overlast van burgers voorkomen. Samenwerking kan op gebied van vergunningen, de te stellen eisen en de uitwisseling van vergunningen met het agentschap en het melden van grote incidenten.

Een aardig puntje tijdens de discussies was de vraag of een gemeente wel alle netten moet registreren. Enkele gemeenten menen dat de kosten van een graafschade aan bijvoorbeeld een verlichting of verkeersregeling niet opwegen tegen de kosten van registratie van deze netten. Echter de gemeenten zijn hiertoe door de wet WION verplicht. Het agentschap Telecom kan en zal hen dwingen de wet uit te voeren.

Technische sessie

In de technische sessie behandelde Martin Heeling van het Kadaster de manier van werken met KLIC-online. De huidige werkwijze waarbij de graver drie dagen voor het graven een graafmelding doet en vervolgens een stapel tekeningen toegezonden krijgt, wijzigt en binnen drie minuten na de melding een digitaal bestand krijgt. Hij liet aan de hand van de schermen zien hoe eenvoudig de aanvraag verloopt. Tenslotte ging Ad van Houtum van KLIC/Kadaster in op de wijze waarop gemeenten hun belangen kunnen registreren. Dit werd vervolgens toegelicht in een live demonstratie. Gemeenten hebben de mogelijkheid om hun belangen (riolering, verkeerslichten, openbare verlichting, data, enz.) per belang te registreren of gezamenlijk. Dit kan weer voor

GPKL, Gemeentelijk platform kabels & leidingen

GPKL is een vereniging voor en van gemeenten rond kabels en leidingen. Doel van GPKL is de behartiging van de gemeentelijke belangen en het verzamelen en uitwisselen van kennis, ervaring en informatie. Hiertoe geeft ze onder meer een nieuwsbrief uit, heeft ze een eigen website, worden regionale netwerken opgebouwd en ondersteund en voert ze overleg met de andere betrokken partijen. Zij streeft naar een actieve gemeentelijke inbreng in landelijke projecten in relatie tot kabels en leidingen. Uiteraard is nu de invoering van de wet WION een actueel onderwerp. Andere onderwerpen zijn onder meer de regelgeving rond buisleidingen voor gevaarlijke stoffen, een uniform tarief voor herstraten, telecomkabels en een publiekrechtelijke verlegregeling voor nutsleidingen. De vereniging telt nu vijfenzeventig gemeenten als lid. Zij streeft ernaar om de komende jaren uit te groeien naar tweehonderd leden. GPKL werkt nauw samen met de VNG.

De voorzitter van GPKL Chris Schaapman.

Bron: Guy Ackermans / GPKL

het totale grondgebied van de gemeente waarbij de gemeentegrens wordt gebruikt, of met polygonen, waarbij ook weer binnengebieden kunnen worden uitgesloten. Hierdoor is het mogelijk om bijvoorbeeld een meer in de gemeente uit te sluiten om te voorkomen dat er actie moet worden genomen op meldingen in dit gebied. Als gekozen wordt voor registratie van alle belangen, dan moet er één persoon worden aangewezen als gemeentelijk beheerder. Deze is bevoegd tot het doen van wijzigingen en het uitgeven van bevoegdheden aan andere gebruikers. Kiest de gemeente voor opgave van afzonderlijke belangen dan moet per belang een verantwoordelijke persoon worden aangewezen.

gen zijn onder meer: moet de verdere loop van de weesleiding worden onderzocht of kan worden volstaan met het vastleggen van het stukje dat tijdens de werkzaamheden is ontdekt. Wordt de gemeente eigenaar van de weesleiding en kan ze deze verwijderen?

Kortom, een interessante bijeenkomst. Het is inmiddels wel duidelijk dat de gemeenten de komende tijd veel werk moeten verzetten en er bovendien nog vele vragen zijn, waarop de komende jaren de praktijk een antwoord moet vinden. ■

Weesleidingen

In alle sessies kwam het aspect weesleidingen aan de orde. In de managementsessie was Dré van Elzen van het ministerie van Economische Zaken aanwezig en bereid om de vele vragen over dit onderwerp te beantwoorden. Er is nog veel onduidelijk over de weesleiding. De komende jaren zal duidelijkheid moeten komen. Het GPKL roept dan ook de gemeenten op om vooral de kosten van het beheer goed te registreren. Op basis hiervan kan de door Economische Zaken toegezegde evaluatie over vijf jaar stevig worden onderbouwd en worden discussies als thans over de kosten van het digitaal maken van huisaansluitingen voorkomen. Andere vra-

Websites

Op de volgende websites is meer informatie over dit onderwerp te vinden:

www.gpkl.nl

informatie over GPKL

www.kadaster.nl/klic

informatie over KLIC

www.graafschade-voorkomen.nl

informatie over het KLO, een samenwerkingsverband van netbeheerders, grondroerders en overheidsopdrachtgevers

www.verminderinggraaftincidenten.ez.nl

informatie over de wet

BETSE SRAATMAANCOMISCIE...

Straatnaambordjes vol fouten

De juiste spelling van straatnamen in Amsterdam blijkt voor het stadsbestuur in Zuidoost een bijna onmogelijke opgave want de ambtenaren stapelen fout op fout als het gaat om de juiste schrijfwijze.

Vooraf in de wijk Reigersbos in Zuidoost, waar straten zijn vernoemd naar plaatsen, is een flink aantal corresponderende plaatsnamen verkeerd gespeld.

Zo is de Utrechtse plaats Maarssen in Zuidoost de naamgever van de Maarsenstraat (één s). De Schaikstraat zou moeten corresponderen met het dorp Schaijk bij Oss. En de Tefelenstraat zou natuurlijk moeten verwijzen naar het gehucht Teeffelen, ook bij Oss trouwens.

Buurtbewoner Herman Farenhorst verbaast zich al jaren over de foute spelling. 'Als je straten vernoemt naar plaatsen, dan zou je toch denken dat je de moeite neemt om de plaatsnaam correct te schrijven? Als ik Tefe-

len invoer in mijn TomTom, kan-ie het echt niet vinden', zegt de beroepschauffeur.

De topografische missers zijn zelfs niet op de vingers van één hand te tellen. Ook bij de Tekkopstraat is het misgegaan, want het plaatsje in het Groene Hart heet toch echt Teckop - met ck dus. En wie naar aanleiding van de Snellerwaardgracht in de Grote Bosatlas de Snellerwaard opzoekt, kan blijven zoeken. Het moet immers Snelrewaard zijn want zo heet het gehucht aan de Hollandse IJssel tussen Gouda en Gorinchem.

De situatie is al jaren bekend bij het stadsdeel Zuidoost, erkent een woordvoerder. 'Jaren geleden was er al eens een bewoner die aardrijkskundeleraar was en er iets over zei. Maar toen die namen zo'n dertig jaar geleden werden vastgesteld, moeten dit ook geaccepteerde schrijfwijzen zijn geweest. Vergelijk het met Peking of Beijing'.

Bron: De Telegraaf, woensdag 4 juni 2008